

Les Minutes juridiques autochtones

L'EXPLOITATION DES AINES (mi'gmaq)

Ta'n Teleiuj Gisigu'majuinu Ugjit Unjig Elta'mg

Éducaloi, Gespegewei Native Women's Association , neia'toq Lnueiei Tplutaqan Telgitas'g. Telgitas'g ugjit gnua'tugsin Lnu'sgwaq gi'qwajiaqawei aq ta'n apoqonmatimgewei telie'was'g ta'n tujiw wen getuapsij.

Agathe emittugwet ugsugwisg, Harriette, apjiw wijeï tela'teget wela'gul Amgwes Elugutim ge'smu Bingo poqtamgianug.

Agathe: Me' mnaq gisgajeiu'n, Harriette? Mes'tesgmatesnug muta wasamipgijien elugwalsin. Mu na ela'tigw malie'waqan (laugh) ! Gisna nige' elugwo'wt Joseph (laugh) !

Harriette: (laughing) Puni gi'gajeiwi ! Mes'tesgmatesnug, Bingo poqtamgiaq a'qataig ajiel !

(nutmi'tij ga'qan pana's'g)

Agathe: O' ! Paul !

Paul : Ma ... Nuta'mai suliewei, maqatui' \$100.

Harriette: (her tone drastically changes): Moqwa', mu suileweimiw ! Pas'g gegunm tpi'tnewei, tali gisignmultes suliewei? Gi's tepiaq maqatu'lap \$200 ala' gtig aqantie'utieg aq mnaq apatapangituiwn... Lpa mu napnmu'n suliewei ta'n tujiw maqatui'sin.

Paul: Ma, mugt maligeiw ! Gjitm nuta'mai suliewei. Geju'l gegunmn, gisimsnmn tpi'tnewei! «Nugu», maqatui' \$100.

Harriette: (in a lower voice) Paul, geitu'n amujpa mijipjeweie'gsi, aq apangitmann wenji'guome'l tetuo'qonn.

Paul: Ma, pas'g ni'n te'si'tij gnjang ta'n angweiasg. Te'pm apoqonemuin !

Harriette: Gi's telimulap , ma' gisi mqatu'lu suliewei. Ma' tepiew ula tepgunset.

Paul: Pualin puni mitugwalnin ? Na tel puatmn , ngutugwamsin ?... (voice getting louder) Ma' wen qalipigw gesig, ma' wen apoqonmulug mijipjeweie'gsin ... a' ? Telta'sin mu tepianug ta'n tel lugwei ugjit gi'l, etna na ? Etugjel me' gstatmug wigin ala' eimu'tijig nutipgwa'tijig... Mu ni'n apoqonmulnuan, geitu'n ta'n tliatew !

Harriette: Ula, ugsua'tu, na pas'g telgi'g piamiei aq mugt jugu'ew aq pipanimiw suliewei!
Ula na ugtjjgewei.

Paul: Ma' gneg lianug ula, gatu lugwetew pe'l nige'. Ap ta'n tujiw!

Harriette: Mu goqwei wela'snug ugjit negm. Geitu'n, weja'tegemgeg ugte'pitml
naqalteg, gimu'tug ewlgwijing!

Agathe: Mugt igalaw, nsugui'. Ne'gaw geji'g Paul mu weleigw, pas'g mu gejiaqas ta'n
uggwitl teleiwaj ! Ma na gisi tleinug na. Mu weleilug suliewe'gtug. Amuj
melgapugwen na'te'ligtug !

Harriette: Tala'tega's ? Nggwis na...

Agathe: Gisi glulatesg Commission des droits de la personne et des droits de la
jeunesse (Québec human rights commission), negmow angapt'taq. Commission
gji'toq suliewewe'gtug mu welo'tasiwn, na'tuen apoqonmultew ta'n ula's'gt'tew
ugjit gi'l, gigmaq aq ta'nig eimu'tijig, glaman naqa's'gt'tew ms't goqwei aq me'
ulmimajitesg.

Gisigui'sgwewin aq na telamu'g ulgmn stige' ula, gtuapsi. Gelul mimajuinu'g gisna ta'nig
elugow'sgig. Gnuat'taq ta'n tli gtuapsitesg ula Commission des droits de la personne et des
droits de la jeunesse ta'n gi'l telqatmn.

*Lnueiei Tplutaqan Telgitas'g apoqonmatimgewei ugjiatew Ministère de la Justice du Québec
aq Solliciteur Général du Canada.*